

[2, с. 396–397]. Различие в материальной поддержке спорта в современной коммерциализации заключается в том, делается это с любовью к нему или с личной выгодой.

Современный спорт стал мощной общественной бизнес-структурой и на этой основе возрастает криминализация спорта высших достижений. Эти тенденции не новоявленные, ведь один из исследователей олимпийского движения Валерий Штейнбах отмечает, что «никакие Олимпийские игры, да и вообще ни одно большое спортивное состязание не обходится без скандалов. Это аксиома. Одно время Игры потрясли политические скандалы. Потом настали времена скандалов коррупционных. Ну, а в наши дни чаще всего скандалы и недоразумения связаны с предвзятым, а порой безграмотным судейством или с допингом» [14, с. 5]. Если учесть высокую смертность среди спортсменов, то действительно актуализируется проблема целесообразности и привлекательности его для молодежи.

Естественно, идеалы каждой эпохи наполняются новым содержанием. Они не идолы и не фетиши, которым люди должны поклоняться. Они преобразовываются в каждую эпоху в направлении усиления их гуманистичности. Так, спорт из ранее событийного и достаточно экзальтированного явления и ушербного для здоровья спортсменов, постепенно превращается в массовый спорт, «спорт для всех», кондиционный спорт, паралимпийский спорт и др., где основной его ценностью является сохранение и совершенствование здоровой человеческой телесности, развития социальных и физических адаптивных качеств человека.

В современных условиях восстановление и пропаганда благородных идеалов спорта может быть эффективным препятствием против его дискриминации. Фундаментальный исследователь всеобщей истории физической культуры и спорта Ласло Кун однозначно связывал состояние и уровень их развития в зависимости от идеалов эпохи. Он писал: «Ясно, что на основе идеала нельзя оценить физическую культуру никакого общества. Однако он (идеал – авт. И.М.) четко показывает господствующую духовную установку, принятые нормы воспитания, морали и эстетики, отражает ту систему ценностей, которая тем или иным образом является руководящим принципом всех членов общества» [7, с. 24].

В качестве выводов следует подчеркнуть, что идеалы эпохи составляют содержание «идеи спорта и физической культуры», фокусирующей в себе весь многообразный спектр существующих социальных связей и отношений. Идеалы физической культуры и спорта носят эпохальный, а не частный, локальный, временный характер. История знает эпохи возведения спорта, как состязательно-игровой формы взаимоотношения между людьми, в ранг кумира, окруженного таким ореолом святости, который способен решать общенародные проблемы.

Список использованных источников

1. Аббаньяно Н. Мудрость жизни. – СПб., 1996.
2. Винничук Л. Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима / Пер. с польск. В.К. Ронина. – М.: Высш.шк. – 1998. – 496 с.
3. Дубинин Н.П. Генетика. Поведение. Ответственность / Н.П. Дубинин, И.И. Карпец, В.М. Кудрявцев. – М.: Политиздат. – 1982. – 304 с.
4. Ибрагимов М.М. «Идея спорта» в традиционной философии, неомарксизме и трансверсальном мышлении постмодерна / М.М. Ибрагимов // Гілея. – Вип. 75 – К., 2013.
5. Ибрагимов М.М. Профессиональная этика и эстетическая культура сотрудников органов внутренних дел. Учебное пособие / М.М. Ибрагимов, В.В. Куличенко, Б.Г. Съедин. – К.: КВШ МВД СССР. – 1990. – 304 с.
6. Ківенко Н.В. Девіантна поведінка: сучасна парадигма / Н.В. Ківенко, І.І. Лановенко, П.В. Мельник. Монографія. – Ірпінь: Академія державної податкової служби України, 2002. – 240 с.
7. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта. – М.: «Радуга». – 1882. – 399 с.
8. Ницше Ф. Генеалогия морали. Памфлет. – Сирин: Итало-советское издательство. – 1990. – 416 с.
9. Ницше Ф. Собр. соч. – Т. 7.

10. Оправдание изъянов и слабостей человеческой природы. Энциклопедия–эссе. – К.: Наукова думка. – 1996. – 240 с.

11. Попович М.В. Рациональність і виміри людського буття / М.В. Попович. К.: «Сфера». – 1997. – 291 с.

12. Теоретичні проблеми сучасної етики: навчальний посібник. – Полтава: ПНПУ ім. В.Г. Короленка, 2012. – 232 с.

13. Хорни К. Ваши внутренние конфликты. Конструктивная теория невроза / К. Хорни. – СПб., 1997. – 240 с.

14. Штейнбах В.Л. Обратная сторона медали (История Олимпийских игр в скандалах, провокациях, судебных ошибках и курьезах) / В.Л. Штейнбах. – М.: Человек, 2008. – 416 с.

15. Popper K.R. The Logic of scientific Discovery. London, 1959

* * *

Лавриненко В.Г., канд. історичних наук, професор кафедри управління, інформаційно–аналітичної діяльності та євроінтеграції, Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова, Україна, м. Київ

До питання «європеїзації» системи саморегуляції України

Розглянуто та проаналізовано деякі закономірності становлення та розвитку системи саморегуляції в Європейському Союзі з метою їх використання в процесі європейської інтеграції України.

Ключові слова: європеїзація, саморегуляція, соціальний організм.

Лавриненко В.Г., канд. історичних наук, професор кафедри управління, інформаційно–аналітичної діяльності та євроінтеграції, Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова, Україна, г. Київ

К вопросу «европеизации» системы саморегуляции Украины

Рассмотрены и проанализированы некоторые закономерности становления и развития системы саморегуляции в Европейском Союзе с целью их использования в процессе европейской интеграции Украины.

Ключевые слова: европеизация, саморегуляция, социальный организм.

Lavrinenko V.G., candidate historical sciences, professor of management department, research and information activity and eurointegration, National pedagogical university the name of M. of Drahomanov, Ukraine, Kyiv

To the question of «europeanizing» of the system of self-regulation of Ukraine

Some patterns of formation and development of self-regulation system in the European Union were reviewed and analyzed with a view to their use in the process of European integration of Ukraine.

Keywords: europeanization, self-regulation, social organism.

Пріоритетність курсу європейської інтеграції України, визначеного Верховною Радою, Президентом та Урядом України, підготовка нової базової Угоди між Україною та ЄС, вимагають дослідження змісту та напрямків сучасних євроінтеграційних процесів у різних соціальних організаціях. Особливої уваги потребує вивчення закономірностей становлення та розвитку системи саморегуляції в Європейському Союзі з метою їх використання в процесі європейської інтеграції України. Передусім йдеться про забезпечення відповідності внутрішньої політики країни існуючим європейським стандартам і цінностям. Як зазначив Президент України Віктор Янукович в своєму виступі під час відкриття третьої сесії Верховної Ради сьомого скликання: «Асоціація з ЄС потрібна не владі чи опозиції. Асоціація потрібна Україні. Це в першу чергу – стимул до подальшого реформування, прискороної модернізації, підвищення соціальних стандартів» [1].

До вивчення проблем реалізації європейської покликана Україна, розвитку процесів європейської інтеграції звертається все більше дослідників. Тільки за останні роки побачили світ монографії Грицяка І.А., Горбатенка В.П., Тодорова І.Я., Копійки В.В. [2], захищено ряд кандидатських та докторських дисертацій [3]. В них ґрунтовно досліджується стан сучасного суспільно-політичного розвитку України в контексті її потенційних можливостей щодо входження в Європейський Союз, а також провідні тенденції історії і розвитку Європейського Союзу. Однак автори в більшій мірі досліджують ці проблеми через призму ви-

вчення та висвітлення механізмів організації суспільства, залишаючи поза увагою чинники самоорганізації.

Між тим, для України, як демократичної країни, саме саморегулятивні принципи суспільного розвитку мають вирішальне значення в досягненні нею прагнення стати повноправним членом ЄС. На цьому шляху Україні потрібно вирішити проблему зміни підходів до управління – регуляції соціальним організмом. Як зазначає академік Андрущенко В.П. існує нагальна «потреба в новій соціальній організації, яка б базувалася на пріоритетах сталого людського розвитку» [4, с.255]. При цьому не йдеться про те щоб віднайти якийсь свій, «неповторний шлях модернізації суспільства». В сучасних умовах це абсолютно не виправдано. Стратегія оновлення і розвитку України повинна мати випереджальні орієнтири, враховувати не лише нинішні реалії, а й новітні тенденції суспільного розвитку. Саме тому увага дослідників прикута до Європейського Союзу. ЄС – це великомасштабна соціальна система, безпрецедентна в історії. ЄС – це велике нове соціальне утворення з новою формою системи саморегуляції.

Одним із основних чинників сучасного розвитку Європейського Союзу є наявність чіткої, збалансованої політичної і економічної системи, що передбачає продукування та поширення в європейських суспільствах найбільш важливих для самоорганізації ідей, а також пропозицій щодо методів їх здійснення. Європейський Союз уже давно перестав бути суто економічним об'єднанням держав. Одним із головних «стовпів», на яких він ґрунтується, є загальноєвропейські традиції демократичного існування та спрямування діяльності владних інститутів на забезпечення передусім інтересів кожного окремого індивіда.

Україна сьогодні не готова по багатьох параметрах до повної інтеграції у Європейський Союз, оскільки система політичних та економічних відносин, створена в нашій країні, поки що не відповідає його вимогам. Ці вимоги були сформульовані на засіданні Європейської Ради 21–22 червня 1993 року в Копенгагені стосуються політичних та економічних засад, а також готовності виконувати належні зобов'язання і включають в себе:

стабільність інститутів, що гарантують демократію, верховенство права, повагу до прав людини, повагу і захист національних меншин (політичні критерії);

наявність дієвої ринкової економіки та здатність витримувати конкурентний тиск і дію ринкових сил у межах ЄС (економічні критерії);

здатність взяти на себе зобов'язання, що випливають з членства в ЄС, у т.ч. неухильне дотримання цілей політичного, економічного, валютного союзу, включаючи повне прийняття *acquis communautaire* (членські критерії) [5].

«Копенгагенські критерії» є той комплекс стандартів функціонування та розвитку Європейського Союзу, який дозволяє йому виходити на все більш досконалі форми функціонування соціального організму.

Досягнення цих стандартів розвитку для України є першочерговим завданням в реалізації її європейських прагнень. Це її нинішнє «національне завдання». В цьому контексті ми можемо говорити про процес «європеїзації» системи саморегуляції України.

Європеїзація системи саморегуляції України через процес європейської інтеграції має передбачати, насамперед, упровадження європейських стандартів, а вже потім – їх конкретизацію і розвиток в системі саморегуляції Європейського Союзу.

Між тим, зобов'язання, які ми взяли на себе у процесі європейської інтеграції, не виконані у повній мірі. Боротьба з корупцією, забезпеченням незалежності судової влади та виконання соціальних реформ є проблемами, що потребують негайного вирішення. Певні внутрішні чинники – протистояння всередині владних структур, брак кадрового та фінансового забезпечення також є першочерговими завданнями на шляху до євроінтеграції. Не викликає сумніву і важливість реформ в Україні: економічної, судової, завершення конституційної реформи, що має забезпечити становлення належної системи стримувань і противаг.

Як відомо, суспільна організація поєднує в собі як елементи керування з боку владних структур, так і елементи

самоорганізації – константи громадянського суспільства. Для соціального організму України, на її шляху до європейських стандартів, більше притаманні елементи керування з боку владних структур. Громадянське суспільство тільки народжується. Хоча розвиток держави на сучасному етапі засвідчує тенденцію до розширення участі громадянських структур в управлінні різними сферами суспільного життя, а також їхній все більший вплив на процеси державотворення і політикотворення. Все це створює передумови до збільшення елементів самоорганізації в суспільній організації країни.

Європейська інтеграція в країнах ЄС спричинила процес децентралізації, який зумовив зміцнення місцевої і регіональної демократії в державах – членах ЄС. Принцип субсидіарності при ухваленні рішень в ЄС спрямований на забезпечення такого механізму ухвалення рішень, який був би якомога ближчий до громадян, передбачав би постійну перевірку обґрунтованості дій Союзу з погляду можливостей, що існують на національному, регіональному та місцевому рівнях.

Подальший розвиток європейської інтеграції націлений на те, щоб ЄС в новій моделі був не лише актом «волі» держав, але й і їхніх громадян. Саміт в Країні – членів ЄС в Лісабоні ще раз це засвідчив. Лісабонський Договір повинен підсилити здатність ЄС до діяльності через розширення гами внутрішніх ініціатив, ефективнішого досягнення мети та формування політики з урахуванням думки громадян, а також покращення функціонування інститутів ЄС.

Таким чином, закономірності саморегуляції соціального організму України повинні відповідати принципам оптимізації системи саморозгорання саморегуляції ЄС. При цьому слід пам'ятати, що ні ЄС ні Україна, як національна держава не є статичними поняттями, а є живими організаціями, який знаходиться в розвитку.

Отже, «європеїзувати» систему саморегуляції України це, з одного боку створити здатність до її повної інтеграції до ЄС, з іншого боку – це «вивести» країну на більш досконалі форми функціонування її соціального організму, завдяки «входженню» в систему соціального організму ЄС.

Список використаних джерел

1. Виступ Президента України Віктора Януковича під час відкриття третьої сесії Верховної Ради сьомого скликання. Офіційне інтернет-представництво Президента України. <http://www.president.gov.ua/news/28655.html>
2. Гришак І.А. Європейське управління: теоретико-методологічні засади: Монографія – К.: Вид-во «К.І.С.», 2006. – 398 с.; Європейська інтеграція України: Політико-правові проблеми / За ред. В.П. Горбатенка: Монографія. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006. – 332 с.; Тодоров І.Я. Україна на шляху до європейської та євроатлантичної спільноти: Монографія. – Донецьк: ДонНУ, 2006. – 268 с.; Копійка В. В. Європейський Союз: досвід розширення і Україна. – К., 2005;
3. Андрущенко Т. В. Європейська політика України: проблеми формування та реалізації (політологічний аналіз): Автореф. дис... канд. політ. наук / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2003; Коваль В. С. Становлення та розвиток Європейського Союзу: історико-правовий аспект: Автореф. дис... канд. юрид. наук / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Х., 2003; Ляшенко О. О. Інтеграція України у Європейські та Євроатлантичні структури (90–і роки ХХ ст.): Дис... канд. іст. наук / Київський нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2002.
4. Андрущенко В.П. Організоване суспільство. Проблеми організації та суспільної самоорганізації в період радикальних трансформацій в Україні на рубежі століть: Досвід соціально-філософського аналізу. – К.: ТОВ «Атлант ЮемСІ», 2005. – 498 с.
5. *Acquis communautaire* – правова система Європейського Союзу (але не обмежуючись ними), прийняті в рамках Європейського співтовариства, Спільної зовнішньої політики та політики в сфері безпеки і Спільної політики в сфері юстиції та внутрішніх справ.

* * *